

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DE L'ANY 2009 DE L'ASSOCIACIÓ TAIB

Durant l'any 2009 l'associació TAIB (Treballam per s'Albufera i les Illes Balears) va dur a terme una sèrie d'activitats que es llisten a continuació i se'n fa una explicació detallada al final:

- 1) *Camps científics internacionals d'ecologia aplicada a zones humides i de formació de nous investigadors*, a la primavera i la tardor, al PN de s'Albufera, Mallorca.
- 2) Redacció de 3 fitxes de tipus d'hàbitat marí d'interès autonòmic comunitari, presents a Espanya per al llibre "Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. 1120: Praderas de Posidonia (*Posidonium oceanicae*); 1160: Grandes calas y bahías poco profundas; y 1210: Vegetación anual sobre desechos marinos acumulados".
- 3) Xerrades teòrico-pràctiques per a escolars: "Evolució i vida als illots. Els invertebrats, un món singular". Dins la Setmana de la Ciència duta a terme per les RRNN des Vedrà, es Vedranell i els Illots de Ponent, Eivissa.
- 4) Cens de l'orquídia de prat *Anacamptis robusta* al PN de s'Albufera, Mallorca.
- 5) Visita guiada sobre papallones i d'altres invertebrats a la RN de s'Albufereta, Mallorca. Dins l'Agenda d'Activitats de Primavera de la Reserva.
- 6) Presentació sobre què és el TAIB als alumnes de la UIB (Universitat de les Illes Balears) i demostració de tècniques d'estudi d'invertebrats.
- 7) Filmació de les activitats del TAIB al PN de s'Albufera pel programa l'Aguait i entrevista a Inmaculada Ferriz.
- 8) Col·laboració en el cens de virots i baldritges a Mallorca, organitzat pel GOB (Grup d'Ornitologia Balear).

1) Camps científics internacionals d'ecologia aplicada a zones humides i de formació de nous investigadors

Es van realitzar tres *Camps científics internacionals d'ecologia aplicada a zones humides i de formació de nous investigadors*, dos a la primavera i un tercer a finals d'estiu: entre els dies 18 d'abril al 2 de maig del 2009, del 17 al 31 de maig del 2009 i, finalment, del 5 al 19 de setembre del 2009.

Les activitats que es realitzaren específiques de l'any 2009 van ser: l'inventari de les espècies de fauna i flora, així com els hàbitats, d'Es Comú d'Abaix; l'impacte humà i l'ús públic potencial de la mateixa zona; i la revisió de l'estatus i distribució dels caròfits al Parc Natural de s'Albufera de Mallorca.

Com a estudis de seguiment a llarg plaç, els quals es desenvolupen de manera contínua cada any, tenim: transectes i anellament d'aus, transectes de papallones i libèl·lules, cens de l'orquídia de prat *Anacamptis robusta* i seguiment dels lepidòpters nocturns.

Els tallers-xerrades que van impartir personal del parc van ser:

- Ús públic i gestió de S'Albufera, per Maties Rebassa, Director del Parc Natural;
- Educació Ambiental a S'Albufera, per l'Equip d'EA del Parc.

Els equips de feina estan formats per científics del TAIB i gestors d'àrees protegides, així com integrants d'ONGs i, entre els voluntaris, persones interessades en l'ecologia, la biodiversitat, la conservació, la geografia física i d'altres. El cursos en donen principalment en anglès, però entre els

científics del TAIB hi ha un bon nombre de persones, la via de comunicació dels quals és el castellà o el francès, per tant l'idioma s'ajusta a les necessitats del grup.

Els cursos de formació del TAIB es centren en la feina de camp i de laboratori. Es pretén proporcionar als estudiants experiència en tècniques de seguiment, identificació d'espècies i recopilació de dades, així com experiència en la gestió de zones humides i espais protegits. Es facilita la possibilitat d'experimentar amb tots els aspectes de feina dins un àrea protegida juntament amb els científics i gestors del parc.

Els resultats, informes i documents gràfics es poden trobar a la pàgina web: <http://taib.fsd.nl/>

Les persones de contacte d'aquesta activitat són:

Nick Riddiford (Investigador principal): taib@mallorcaweb.net

Inma Ferriz Murillo (Investigadora i coordinadora): associaciotaib@gmail.com

2) Redacció de 3 fitxes de tipus d'hàbitat marí d'interès autonòmic comunitari, presents a Espanya per al llibre “Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España”: 1120: Praderas de Posidonia (*Posidonium oceanicae*); 1160: Grandes calas y bahías poco profundas i 1210: Vegetación anual sobre desechos marinos acumulados.

A la Directiva 92/43/CEE del consell de les comunitats europees del 21 de maig del 1992 relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, s'estableixen uns tipus d'hàbitats naturals d'interès comunitari, la conservació dels quals requereix la designació de zones d'especial conservació. La Unió Europea traspasa a cada estat membre la responsabilitat d'identificar els seus hàbitats, per això el *Ministerio de Medio Ambiente, Medio Rural y Marino*, a través de l'empresa TRAGSA/TRAGSATEC encarregà a diferents associacions i grups de científics la redacció de les fitxes corresponents a cada hàbitat.

En el cas de l'Associació TAIB, la redacció de les fitxes pertinents de diferents tipus d'hàbitat d'interès autonòmic comunitari, presents a Espanya, es va dur a terme durant tot l'any 2009. Els hàbitats sobre els que es va treballar varen ser:

-1120: Praderas de Posidonia (*Posidonium oceanicae*)

-1160: Grandes calas y bahías poco profundas

-1210: Vegetación anual sobre desechos marinos acumulados

La redacció consistí en recopilar informació bibliogràfica existent sobre el tema per a caracteritzar ecològicament l'hàbitat i el laborar un protocol per a mesurar el seu estat de conservació.

Els productes finals d'aquestes redaccions van ser:

- Un cd-rom editat per TRAGSA. Es pot trobar la informació al següent link: http://www.jolube.es/Habitat_Espana/indice.htm#1

- Tres capítols científics que se citen de la següent manera:

• Díaz-Almela E, N. Marbà. 2009. 1120 Praderas de Posidonia (*Posidonium oceanicae*). En: VVAA, Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España, Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. Madrid.

• Carrillo De Albornoz, P., Royo, L., Marbà, N., Duarte, C. M., 2009. 1160 Grandes calas y bahías poco profundas. En: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino.

- Rojo, L., Traveset, A., 2009. Vegetación anual sobre desechos marinos acumulados. En: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino.

La persona de contacte per a realitzar aquest treball va ser:
François Tapia, TRAGSA, División de Servicios Medioambientales.
C/ Velázquez 36, planta baja
28001 Madrid
Tlf. + 34 91 781 35 99
Fax, + 34 91 781 36 05
e-mail : ftapia@tragsa.es

3) Xerrades teòrico-pràctiques per a escolars: "Evolució i vida als illots. Els invertebrats, un món singular"

En el marc de la Setmana de la Ciència 2009, es van impartir xerrades teòrico-pràctiques per escolars amb el títol "Evolució i vida als illots. Els invertebrats, un món singular". Dates: 9 al 13 de novembre 2009.

Es va anar a 4 escoles diferents durant tots els matins de l'esmentada setmana, duent a terme l'activitat durant una hora a diferents cursos. Les xerrades consistiren en el passí d'una presentació en *powerpoint* sobre les singularitats dels illots que formen les Reserves Naturals des Vedrà, es Vedranell i els Illots de Ponent, pel que fa a l'especiació i, en concret, dels invertebrats que hi habiten. També es va dur material de captura i part de la col·lecció entomològica de les RRNN per a mostrar als alumnes les diferents tècniques de trampeig i treball de camp, i per poder oferir-los la possibilitat de veure d'aprop part de la fauna que poden trobar en els illots, continguda a les caixes entomològiques.

4) Cens de l'orquídia de prat *Anacamptis robusta* al PN de s'Albufera, Mallorca.

Com cada any, es van convocar als socis i sòcies de l'Associació TAIB per a poder realitzar el cens d'aquesta orquídia al parc. El cens consisteix en anar a les diferents subpoblacions conegudes al parc i anotar el nombre d'individus en flor que s'hi troben. Es va fer el matí del 10 de maig de 2009.

Hi ha zones de fàcil accés per a les que no es necessita molta gent, però en hi ha una en especial que requereix de la col·laboració d'un grup de persones a causa de la seva extensió i de la dificultat de recórrer-la pel seu estat de semi-inundació habitual. En aquest cas, es pentina la zona utilitzant un mètode senzill en el que els membres del grup es coordinen per no deixar-se cap peu en flor ni tampoc comptar-ne cap dues vegades.

Els resultats que surten d'aquesta activitat es posen en comú amb el del naturalista del parc i amb les dades totals es porta a terme el seguiment de la població al parc, amb la intenció de poder corregir la gestió que se'n fa en cas de devallades o de seguir amb la mateixa si és que les poblacions es mantenen dins d'uns nombres acceptables.

5) Visita guiada sobre papallones i d'altres invertebrats a la RN de s'Albufereta, Mallorca. Dins l'Agenda d'Activitats de Primavera de la Reserva.

El 25 d'abril es va realitzar una sortida per la Reserva Natural de s'Albufereta, dins l'Agenda d'Activitats de Primavera de la Reserva, dirigida a famílies i a tot tipus de públic. Es va fer un recorregut en el que es van anar capturant tot tipus de papallones i d'altres insectes per a poder observar-los d'aprop, per a després alliberar-los. També es varen fer explicacions diverses aprofitant

cadascun dels individus que s'anaven trobant, apart d'una xerrada inicial sobre el món de les papallones, acompanyada d'una mostra de llibres especialitzats i algunes caixes de la col·lecció de papallones del TAIB.

6) Presentació sobre què és el TAIB als alumnes de la UIB (Universitat de les Illes Balears) i demostració de tècniques d'estudi d'invertebrats.

Els dissabtes 25 d'abril i 23 de maig es va fer una presentació sobre les activitats del TAIB als alumnes de "Mètodes i Tècniques d'estudi en Zoologia", una assignatura troncal trimestral de la Llicenciatura de Biologia. Seguidament es va procedir a posar en pràctica algunes de les tècniques d'estudi d'invertebrats (com la trampa Malaise) i es va consultar la col·lecció d'invertebrats que el TAIB té a s'Albufera. L'activitat va finalitzar anant al camp i als aguait a observar aus.¹³³

7) Filmació de les activitats del TAIB al PN de s'Albufera pel programa l'Aguait i entrevista a Inmaculada Ferriz.

El dimarts 28 d'abril es van filmar les activitats del TAIB a s'Albufera de Mallorca, tant al laboratori com al camp, recollint imatges de les diferents tasques que es duen a terme, així com les opinions d'alguns dels voluntaris. També es va realitzar una breu entrevista a Inmaculada Ferriz. Es pot veure el reportatge al següent link <http://www.rtvmallorca.cat/#tv/carta/cerca/50-Escrigui%20les%20paraules%20de%20recerca-2009-5-/10637>, començant al minut 15:00.

8) Col·laboració en el cens de virots i baldritges a Mallorca, organitzat pel GOB (Grup d'Ornitologia Balear).

Es va fer el cens de la badia d'Alcúdia, des de s'Oberta, de virots i baldritges, dins un cens insular organitzat pel GOB, el 29 d'abril de 2009. L'objectiu del cens és tenir una idea del volum de les poblacions d'aquestes dues espècies d'aus marines i dels seus moviments en el moment de reunir-se per a passar la nit.